

- هنر کنده کاری (Carving) و پیکره سازی (Sculpture) پارینه سنگی (Paleolithic)

هنر انسان پیش از تاریخ با پیکره های سه بعدی و کنده کاری آغاز می شود.

دو نوع است؛

الف- حیوانات یا اجزایی از بدن حیوانات

ب- زنان یا مجسمه های تکه تکه از زنان

جنس: همگی از سنگ آهک + استخوان و با سنگ چخماخ ساخته شده اند.

- کنده کاری و پیکر سازی پارینه سنگی حیوانات

اکثراً در شمال اروپا (اسکاندیناوی و وایکینگ ها) بدست آمده اند → هنر قطبی

هنر اقوام شکارچی

- بررسی نمونه ها

الف- گاو وحشی سر برگشته- غار لامادلین (فرانسه)- ۲۰ تا ۲۵ هزار سال قبل از میلاد- بلندی ۱۱ سانتیمتر

منحنی های معکوس با یکدیگر در طراحی استفاده شده است.

از هاشور زنی برای ایجاد اختلاف سطح (مشخص کردن یال) استفاده شده است.

پس در نتیجه هنرمند با پیچیده ترین شیوه حکاکی آشنا بوده است.

نقش برجسته گود است. + گودی اثر حدود ۳۰ سانتیمتر است.

به نظر می رسد بشر پارینه سنگی با تکنیک قالب گیری برجسته آشنا بوده است

- کنده کاری و پیکرنگاری پارینه سنگی زنان یا تکه تکه از زنان

سیمای فیزیکی برجسته دارند + بازگو کننده فرهنگ مادر سالاری

این مجسمه ها بازگو کننده جنس مونث نیست بلکه نشان دهنه باروری زنانه است.

به عبارت دیگر زن مجسم نشده است، باروری مجسم شده است)

مجسمه های زنان بدون توجه به زیبایی ظاهر ساخته شده + عریانی آنها مرتبط با باروری آنها می باشد.

در فرهنگ مادر سالاری این مجسمه ها مظهر فراوانی و حاصلخیزی هستند.

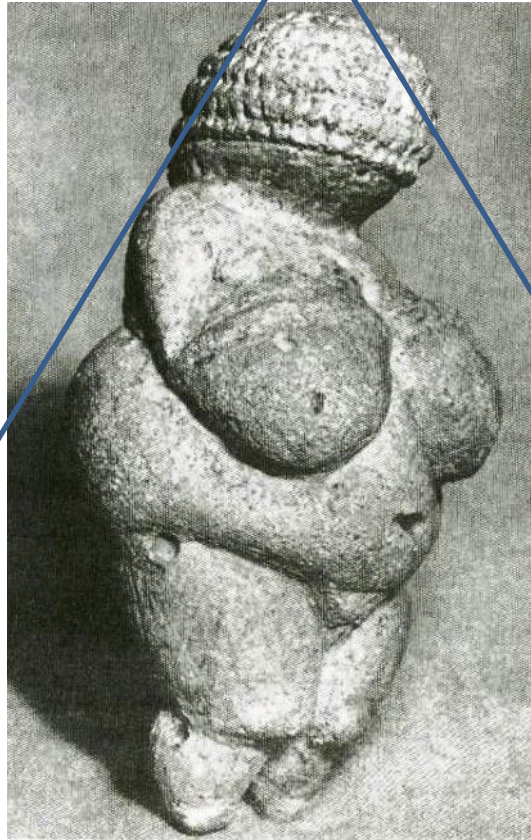
((نکته : در جنگ و نبرد بشر از بین می رفته و انسانی دیگر وجود نداشته که غذا جمع کند. پس باروری مهم بوده است.))

به این مجسمه ها در تاریخ هنر بت حاصلخیزی و باروری یا ونوس گفته می شود ← اکثر کوچک اندام

- بررسی نمونه ها

الف- قلوه سنگ مقدس یا ونوس ویلندرف(اتریش) ۲۵ تا ۲۰ سال قبل از میلاد - ۱۱ سانتیمتر- از جنس سنگ آهک

نکته: قدیمی ترین اثر پیکره نگاری جهان محسوب می شود

ونوس ویلندرف یا قلوه سنگ - Venus of willendorf

هیكلی گرد و چاق دارد و مبالغه در نمایش اندام آن واضح است و تاکید بر باروری زنان كاملا برآورد می شود.

نکته: دوره پارینه سنگی در بین وایکینگ ها و برخی دیگر از اقوام بیشتر به طول انجامید.

- هنر میانه سنگی

- مشخصات عمومی هنر میانه سنگی

الف- با شکستن سنگ ها و تیز کردن آنها بشر وسایل بهتری برای شکار ساخت.

ب- کشف آتش توسط بشر

تهیه غذا تغییر می کند. دفاع در مقابل حیوانات بهتر می شود. زندگی خود را از سایر حیوانات اهلی جدا می کند.

تهیه آتش نخستین سلطه انسان بر یکی از نیروهای طبیعت بود. زئوس و خدایان المپ

- نقاشی های دوران میانه سنگی

در مکان های مقدس رومیان باستان بدست می آیند + مکمل هنر پارینه سنگی + اولین نمونه در ۱۹۰۳

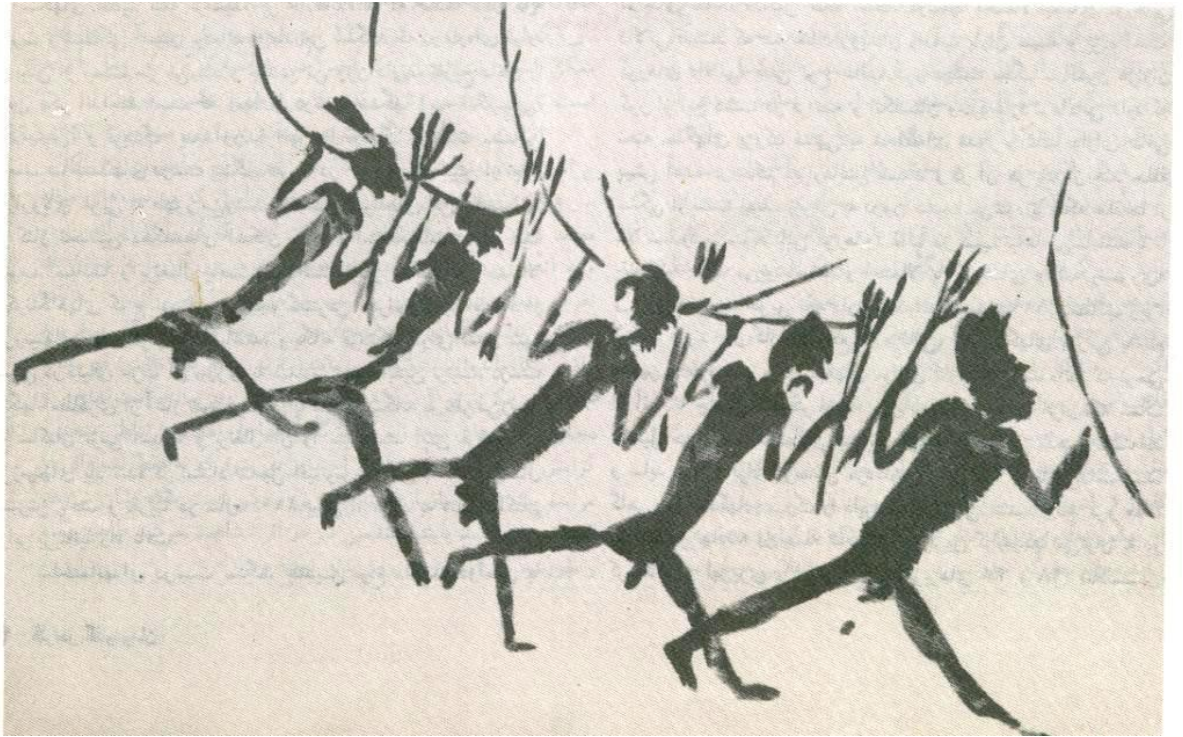
ظهور پیکره آدمی

در گروه های به هم پیوسته و تجمع ها

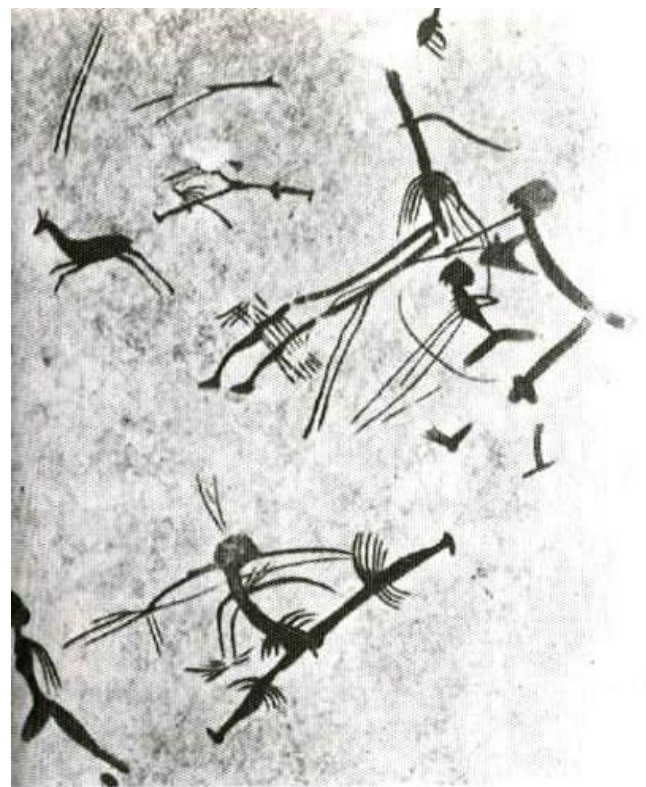
بزرگترین تفاوت با هنر نقاشی دوران میانه سنگی

- بررسی نمونه ها

الف - جنگاوران راه پیمان (رقص مذهبی) - دره گاسولا (اسپانیا) - ۸۰۰۰ سال قبل از میلاد - ۲۲,۵ سانتیمتر

اغراق در هماهنگی + فدا کردن ظاهر ناتورالیستی در برابر وحدت + پای گشوده بیانگر جهش + تداعی کننده خط تصویری اولیه

۱۰۰۱. صحنه شکار. رونمایی شده با آبرنگ از نقاشی غار در ال ترو فلیو (نزدیک الاکن)، اسپانیا

- هنر میانه سنگی

- مشخصات عمومی هنر میانه سنگی

الف- ابزار های ساخته شده از سنگ های صیقل خورده

ب- اهلی کردن و پرورش و تکثیر حیوانات ← کمبود غذا برطرف گردید.

ج- قرقره، اهرم و چرخ را می سازد.

د- با سفالگری آشنا می شود.

ه- کشاورزی را فرا می گیرد. ← به ده نشینی و یک جا نشینی روی می آورد
انبار برای ذخیره سازی محصول کشاورزی را اختراع می کند(سیلو)

- تغییر الهه باروری به الهه مادر

بعد روابط انسان با طبیعت تغییر کرده و در هنر هم تاثی می گذارد.

الهه های باروری به الهه مادر تبدیل شده و در آن ها زایمان نیز پیکرنگاری می گردد.

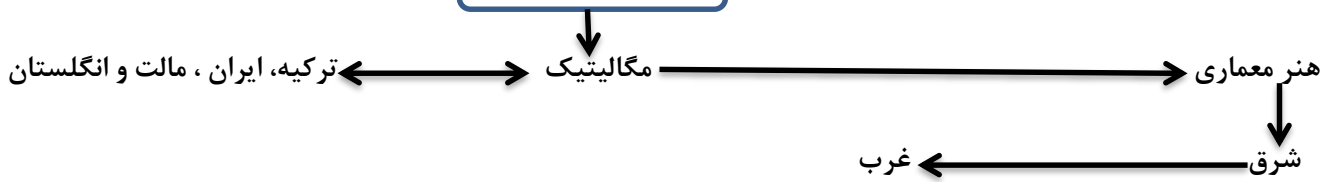
معروفترین الهه مادر این دوران : در چاتال هیوک آناتولی در ۴۰ کیلومتری قونیه بدست می آید.

تصویر از سید علی مجابی - فروردین ۹۷- موزه تمدن های آناتولی - آنکارا

الهه های مادر در این دوران کاملاً برای حاصلخیزی پرستش می شود.

در این دوران بشر از خانه های گلی و خشتی به سمت ساخت آثار با سنگ های بزرگ می رود.

- مهمترین فرهنگ های تمدنی عصر نو سنگی

الف - تمدن دانوبی ب - تمدن دریاچه نشینان ج - تمدن مگالیتیک (Megalithic)

- تمدن دانوبی

دانوبی: چون در کرانه رودخانه دانوب کشف شده است. به نظر می رسد از آسیای صغیر به این نواحی کوچ بشر رخ داده باشد

- تمدن دریاچه نشینان

چند قرن بعد از دانوبی ها، از شبه جزیره ایبری به مرکز اروپا و در کنار دریاچه ژنو شکل می گیرد.

با ستون چوبی و تخته منازل خود را برای جلوگیری از حمله حیوانات و دشمن روی دریاچه می ساختند.

کشاورزان ماهر + ماهیگیران زبده + نساجان توانمند (نخستین نساجان اروپایی + فلاندرزها)

کشف کتان

انبار غلات

- تمدن مگالیتیک (درشت سنگ ها)

احتمالا سازه های درشت سنگی برای پایکوبی یا برگزاری مراسم مذهبی ساخته شده است

الف - من هیر - Menhir

ب - دلمن - Dolmen

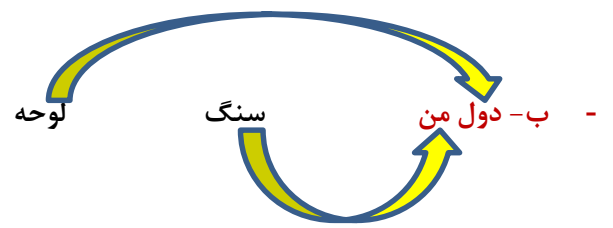
طویل

سنگ

- الف - من هیر

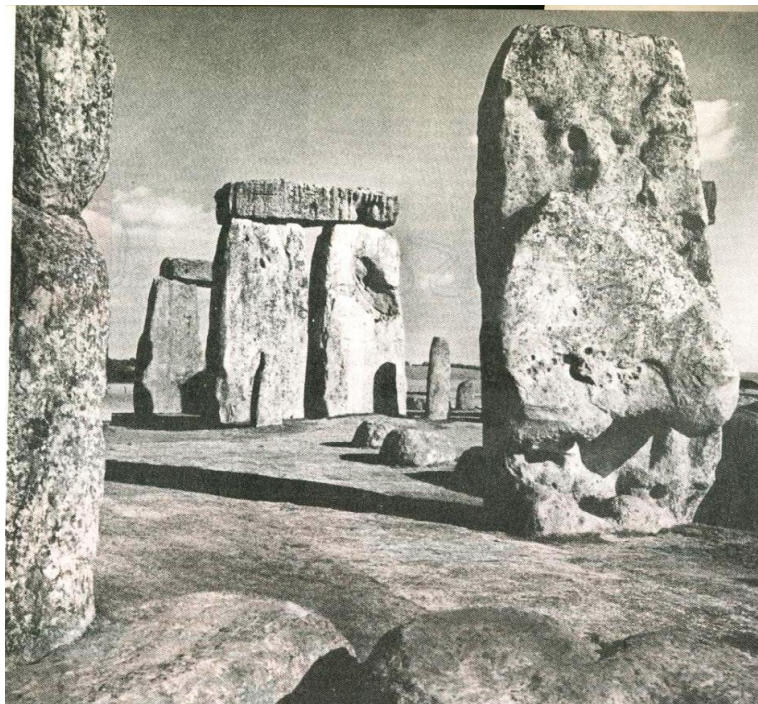
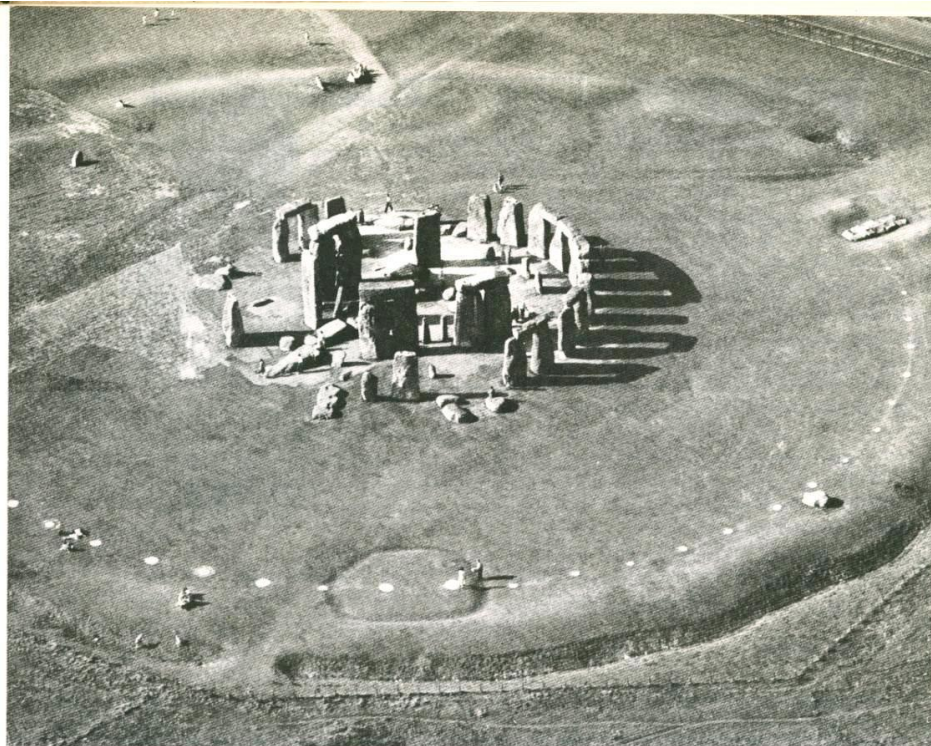
بناهایی که در آن سنگ بزرگی به وزن ۳۰ تا ۴۰ تن به طور عمودی روی زمین نصب می شود.

طول بلندترین این بناها به ۲۳ متر می رسد.

اطاق کوچکی که از دو پایه سنگی و سقفی مسطح از سنگ یک پارچه ساخته می شود.
 برخی از دلمن ها روی زمین و برخی دیگر زیر خاک بنا شده اند.

مهمترین دلمن استونهنج - Stonehenge در سالزبوری انگلستان می باشد.

این ساختمان ظاهر مذهبی دارد و برای

پرستش مردگان و خورشید بوده است.

ورودی این ساختمان رو به سمت طلوع خورشید و برخی آن را به مهر پرستان نسبت می دهند.

تمدن های مگالیتیک به باقی ماندن روح پس از مرگ اعتقاد داشته و مردگان خود را در این مکان قرار می دادند.

- استحکامات اریحا

قدیمی ترین شهر آجری دنیا - اردن - ۷۵۰۰ سال قبل از میلاد (حصاری ناهموار و سنگی با بلندی ۴ متر و خندق سنگی به عمق ۹ متر) + تا امروز فقط قسمتی از شهر اریحا از زیر خاک بیرون آمده است.

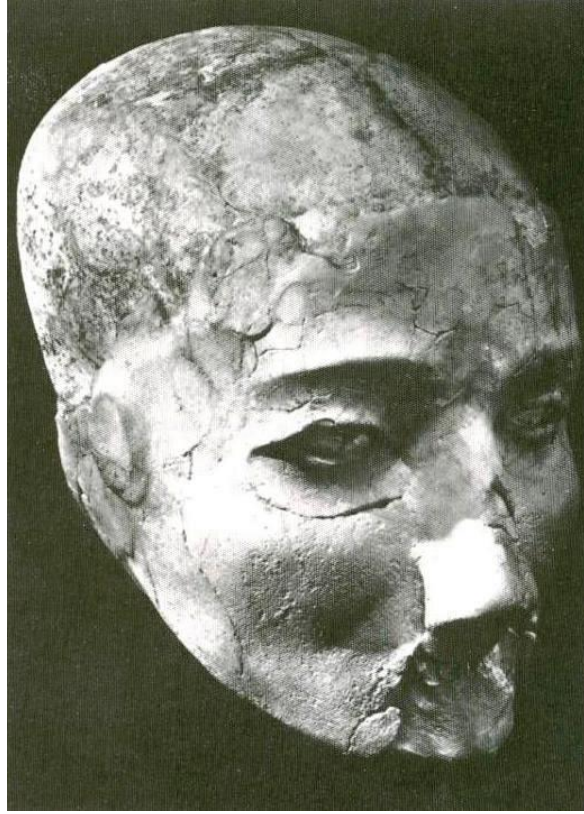

خانه هایی بیضی با بنیان سنگی و پوشیده شده با خشت گلی + کف خانه کوبیده شده و با پوست درخت فرش شده است

در کف خانه نیاکان خود را دفن می کردند.

مجموعه نیاکان خود را گچ گرفته و حجم پردازی کرده و آنها را نقاشی می کردند.

چشمان این مجموعه ها را بسیار ظریف و با صدف پر می کردند تا واقعی جلوه کند.

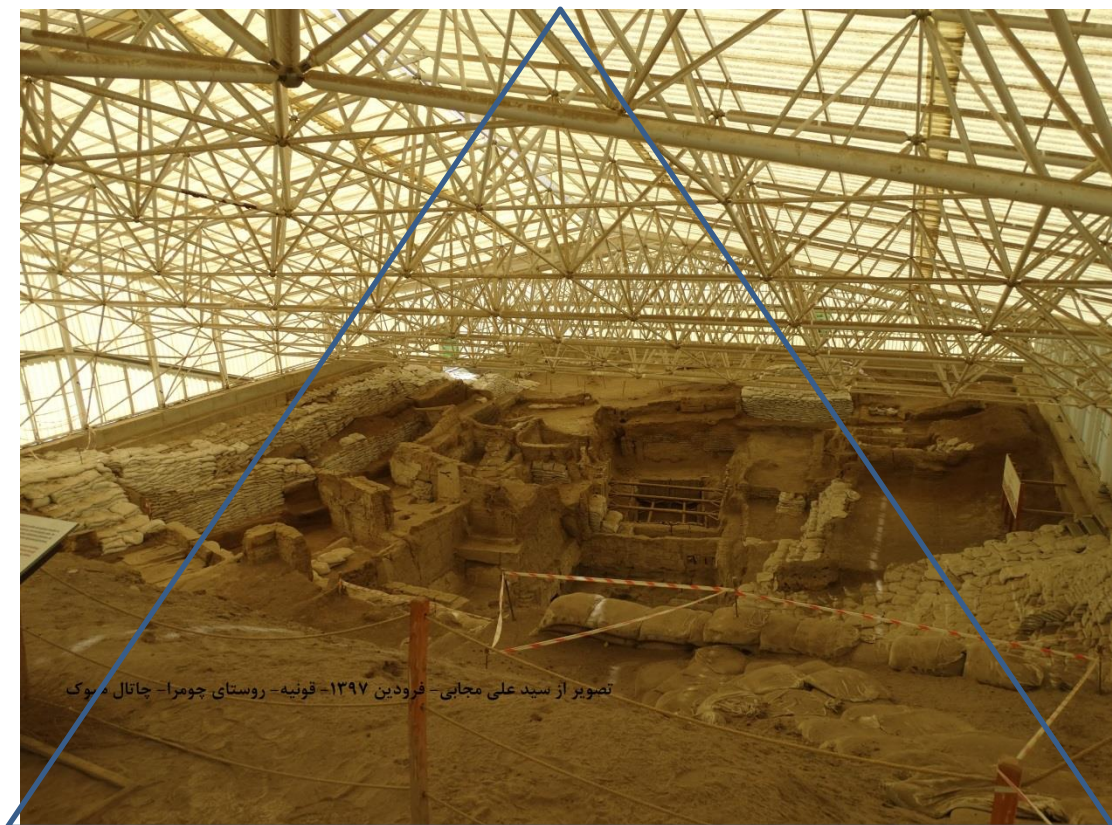

- چاتال هیوک

از ۱۹۶۱ تا ۱۹۶۳ در آناتولی مرکزی شهری کشف شد متعلق به ۶۵۰۰ تا ۵۷۰۰ سال قبل - سه چهارم شهر هنوز مدفون است. این شهر ۱۲ مرتبه ویران و بازسازی شده و از لایه های سنگی قابل شناسایی است. (دو تپه شمال و جنوبی است)

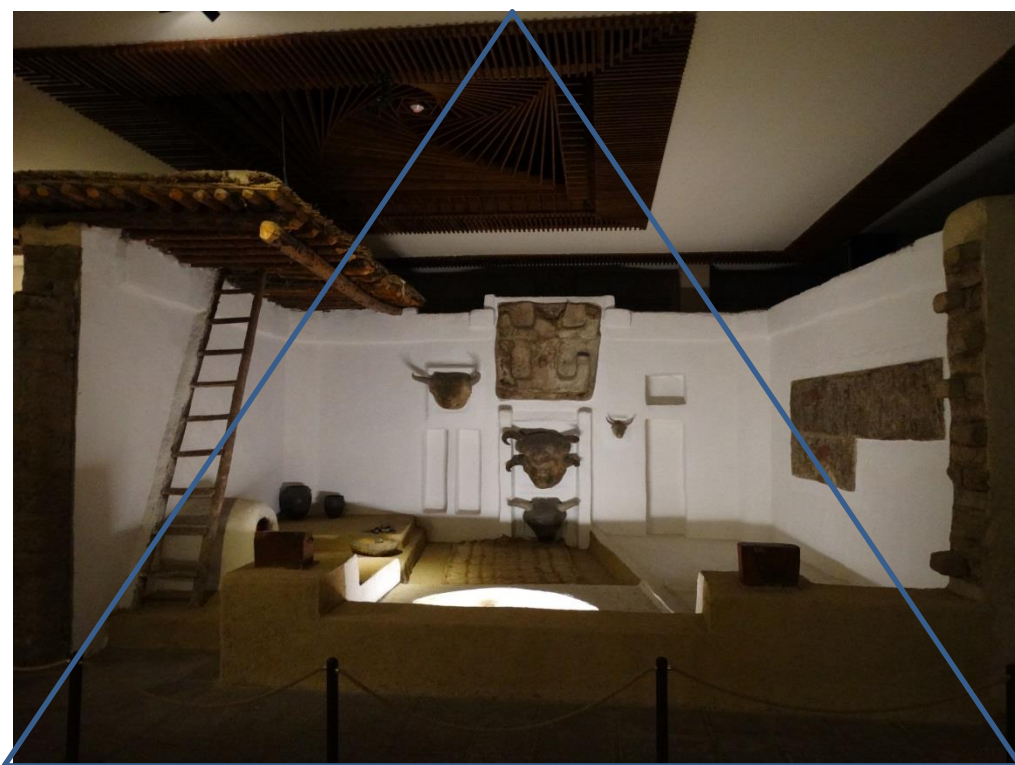
تپه جنوبی

تصویر از سید علی مجابی - فرودین ۱۳۹۷ - قونیه - روستای چومرا - چاتال هیوک

تپه شمالی

در این شهر خانه ها را چهارگوش با نردبان و از طریق بام وارد می شدند.
 اتاق ها تزئینات رنگی و دارای سر گاو می باشد. گاو نماد قدرت طبیعت و همچنین کسب قدرت جادویی از طبیعت است.
 از این قسمت دارای سر گاو به عنوان پرستشگاه در اتاق استفاده می شده است.

بازسازی اتاق های چاتال هیوک در موزه تمدن های آناتولی در آنکارا